

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представке бр. 16240/23 и 19610/23

Виолетка ИВАНОВА против Србије
и Марина ВАСИЛЕВ против Србије
(видети приложену табелу)

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Већа 27. фебруара 2025. године у саставу:

Oddný Mjöll Arnardóttir, *председник*,

Úna Ní Raifeartaigh,

Mateja Đurović, *судије*,

и Viktoriya Maradudina, *вршилац дужности заменика секретара Одељења*,

Узимајући у обзир горе наведене представке поднете на датуме назначене у приложеној табели,

С обзиром на запажања која су странке поднеле,

Након већања, одлучује како следи:

ЧИЊЕНИЦЕ И ПОСТУПАК

Списак подносиоца представки и њихових правних заступника је дат у приложеној табели.

Притужбе подносиоца представки према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола бр. 1 уз Конвенцију, у вези са неизвршењем домаћих одлука усвојених против друштвених/државних предузећа, достављене су Влади Републике Србије (у даљем тексту: „Влада“) 13. јуна 2024. године.

ПРАВО

А. Здруживање представки

Имајући у виду сличност предмета наведених представки, Суд сматра да је примерено да исте испита заједно и да донесе јединствену одлуку.

В. Притужбе према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола бр. 1 уз Конвенцију (неизвршење домаћих одлука усвојених против друштвених/државних предузећа)

Влада је навела да подносиољке представки нису обавестили Суд да су стекле акције предузећа дужника 2021. године, у складу са унапред припремљеним планом реорганизације који је усвојило предузеће, а који је прихватила већина његових поверилаца и одобрио надлежни домаћи суд. Влада је додала и да номинална вредност акција које су стекле подносиољке представки одговара износу њихових потраживања према предузећу. Домаће одлуке у корист подносиољки представки су тиме спроведене. Влада је стога позвала Суд да одбаци представке као злоупотребу права на појединачну представку у складу са чланом 35. ст. 3(а) и 4. Конвенције.

Подносиољке представки нису оспориле ту чињеницу, али су је сматрале беспредметном. По њиховом мишљењу, одлуке које се разматрају су требале бити извршене у новцу, а не у акцијама. Подносиољке представки су такође тврдиле да нису биле упознате са унапред припремљеним планом реорганизације у тренутку када су подносиле представке Суду.

Суд понавља да се представка може одбацити као злоупотреба права на појединачну представку у смислу члана 35. став 3(а) Конвенције уколико је, између осталих разлога, свесно заснована на лажним информацијама или уколико су значајне информације и документи намерно изостављени, било тамо где су били познати од самог почетка или где су нови значајни догађаји наступили током трајања поступка. Непотпуна, а самим тим и обмањујућа информација, може представљати злоупотребу права на представку, нарочито ако се предметна информација тиче саме суштине предмета и ако се не пружи довољно добро објашњење за необелодањивање такве информације (видети *Gross против Швајцарске [BB]*, број 67810/10, став 28, ЕСЉП 2014; *S.A.S. против Француске [BB]*, број 43835/11, став 67, ЕСЉП 2014; *Николић и други против Србије* (одл.) [Веће], број 48162/18 и 8 других, од 21. јануара 2021. године).

Враћајући се на предметни случај, Суд примећује да је 3. марта 2021. године надлежни суд одобрио унапред припремљени план реорганизације који предвиђа конверзију свих новчаних потраживања према предузећу дужнику у акције. Дана 21. октобра 2021. године, подносиољкама представки су издате акције предузећа дужника у складу са наведеним планом. Суд сматра да су подносиољке представки требале да га обавесте о тој чињеници, упркос томе што су радије хтеле бити исплаћене у готовини. Суд одбацује аргумент подносиољки представки да су за постојање наведеног плана сазнали тек из Запажања Владе. У складу са домаћим правом, план је био у потпуности објављен и подносиољкама представки, као и свим другим повериоцима, био је омогућен приступ истом. У сваком случају, подносиољке представки, које су ангажовале правне заступнике, су требале проверити статус свог предмета и да ли је било икаквих релевантних дешавања пре него што су поднеле представку Суду (види, по аналогији, *Стеванчевић против Босне и Херцеговине* (одл.), број 67618/09, став 28, од 10. јануара 2010. године).

Имајући у виду чињеницу да су се задржане информације тичале саме суштине представки, Суд налази да је такво понашање било у супротности са сврхом права на појединачну представку. Адвокати морају да схвате да, узимајући у обзир дужност Суда да испитује наводе о кршењу људских права, они такође морају показати високу професионалну разборитост и смислену сарадњу у раду са Судом, штедећи га од неозбиљних притужби, те се, пре покретања поступка и након тога, они морају марљиво распитати о свим детаљима случаја, пажљиво се придржавајући свих релевантних правила поступка, при чему су такође дужни да подстакну своје клијенте да учине исто. У противном, намерна или немарна злоупотреба ресурса Суда може угрозити веродостојност рада адвоката у очима Суда, па чак и ако се систематски догоди, може довести до ситуације да се појединим адвокатима забрани заступање подносилаца представки према Правилу 36. став 4(б) Пословника Суда (видети предмет *Стеванчевић*, цитиран горе, став 29.).

С обзиром на горе наведено, Суд утврђује да предметне представке представљају злоупотребу права на појединачну представку, и да се морају одбацити у складу са чланом 35. ст. 3(а) и 4. Конвенције.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

Одлучује да представке здружи;

Проглашава представке недопуштеним.

Састављено на енглеском језику и прослеђено у писаном облику 20. марта 2025. године.

Viktoriya Maradudina
вршитељка дужности
заменика секретара Одељења

Oddný Mjöll Arnardóttir
председница

ПРИЛОГ

Списак представки којима се подносе притужбе на основу члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола бр. 1
(неизвршење домаћих одлука усвојених против друштвених/државних предузећа)

Број	Број представке Датум подношења	Име подносиоце представке Година рођења	Име и презиме правног заступника и место	Релевантна одлука на домаћем нивоу	Почетак периода неизвршења одлуке на домаћем нивоу	Крај периода неизвршења одлуке на домаћем нивоу Дужина трајања извршног поступка
1.	16240/23 07. април 2023. године	Виолетка ИВАНОВА 1952. године	Давитков Драган Босилеград	Основни суд у Сурдулици, 22. септембар 2014. године	19. јануар 2016. године	21. октобар 2021. године 5 година, 9 месеци и 3 дана
2.	19610/23 03. мај 2023. године	Марина ВАСИЛЕВ 1982. године	Јовић Александра Босилеград	Основни суд у Сурдулици, 05. април 2016. године	09. мај 2016. године	21. октобар 2021. године 5 година, 5 месеци и 15 дана